

Gedenkplaats Friedrichsfelde

Laatste rustplaats voor socialistische 'helden'

[Achtergrond](#) - 1 augustus 2007 - Auteur: Leonie van Nierop

De SPD organiseert jaarlijks een grote demonstratie. In de roodbonte stoet lopen oude mannen met bontmutsen die zachtjes 'de Internationale' neuriën, jongeren dragen foto's van Mao en Stalin. De tocht voert over de Karl-Marx-Allee naar de socialistische gedenkplaats op het kerkhof Friedrichsfelde.

In het midden van dit monument staat een grote stele met de woorden: *die Toten mahnen uns*. In een kring eromheen liggen de grafstenen van een achttal socialistische helden. Ernst Thälmann ligt er tegenover Walter Ulbricht. Op een paneel in de muur zijn namen gebeiteld van mensen die tijdens de Weimarrepubliek en het Derde Rijk vanwege linkse sympathieën om het leven kwamen.

Tot Wilhelm Liebknecht, oprichter van de SPD, hier in 1900 werd begraven, was Friedrichsfelde een onopvallende armenbegraafplaats. Snel werd zij in de volksmond socialistenbegraafplaats genoemd. In 1919 werden Karl Liebknecht en Rosa Luxemburg hier ter aarde besteld.

Zeven jaar later werd het Revolutionsdenkmal opgericht ter herinnering aan de slachtoffers van de Novemberrevolutie. Het ontwerp kwam van Ludwig Mies van der Rohe. Op een muur van baksteen prijken een rode vlag, de sovjetster en de woorden: *ich bin, ich war, ich werde sein*.

In 1935 werd het monument door de nationaal-socialisten afgebroken. Toen in 1968 in West-Berlijn Mies van der Rohe's Neue Nationalgalerie werd geopend, gingen er in Oost-Berlijn stemmen op om het Revolutionsdenkmal weer in oude staat te herstellen. Die discussie is nog altijd niet ten einde.

Afbeeldingen:
Duitslandweb

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/3086/gedenkplaats-friedrichsfelde>